

Ἔχω δύο γαστρία καραφούλια Τραπ. Ἀδρεύω τὸ γαστρί (ποτίζω τὴ γλάστρα) Οἶν. || Γνωμ. Μουδὲ σκυλλί, μουδὲ καττί, μουδὲ γαστρί (ἐνν. ὅτι οὐδὲν τούτων πρέπει νὰ ἀπασχολῇ τοὺς νεονύμφους) Σέλιν. Συνών. γάστρα 6, γλάστρα, γλαστρί. δ) Κυαθίσκος πῆλινος εὐτελὲς Παξ. : Φέρε τὸ ἔρ' μοι σου τὸ γαστρί γιὰ νὰ σοὺ βάλω τὸν καφέ σου. Πβ. γαστροκόπουπα. ε) Κυψέλη μελισσῶν Ἰκαρ. Πβ. γάστρα 7. 2) Γάστρα 1, δ ἰδ. Θράκ. (Κεσάν. κ.ά.) Ἡ σημ. καὶ Βυζαντ. 3) Οἶονδ' ἵποτε κεράμιον ὄστρακον, τεμάχιον συντριβέντος πηλίνου ἀγγείου Ἀνδρ. Ἀπουλ. (Καλημ.) Κάρπ. Κρήτ. (Βάμ. Ἡράκλ. Σητ. Σφακ. κ.ά.) Κύθηρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Νίσυρ. Ρόδ. Σίφν. Σύμ. Χάλκ. : Βάλε κάρβουνα 'ς τὸ γαστρί Σφακ. Ἑλληνικὸ βαστρί (ὄστρακον ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ ἀγγείου) Ρόδ. Φτεῖς 'ς ἓνα βαστρί καὶ τὸ πετῆς καὶ κάμνει τοῦμπε Νίσυρ. Τὰ ἱαστριά τῆς σπασμένης λαΰνας θέλω τα Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Μουρέ, μὰ ὅλη μέρα θὰ κάθεται νὰ κοπανίζης γιαστριά; εἶδα θὰ τὰ κάμης; αὐτόθ. || Φρ. Αὐτὸς ξανοίγει τὸ γαστρί (δηλ. ἀσχολεῖται ἐρασιτεχνικῶς μὲ τὰ ὄστρακα τῶν ἀρχαίων ἀγγείων) Κρήτ. (Ἡράκλ. κ.ά.) Συνών. βήσαλο, γαστράκι, γαστρούδιν, γυαλί, κεραμιδάκι. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τύπ. Γαστρί Ἰθάκ. Γαστριά Κύπρ. Βαστριά Κάρπ. Ρόδ.

γαστρίζω ἀμάρτ. γαστρίζον Ἡπ. (Ἑλλην.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάστρα.

Ψήνω ἄρτον ἢ φαγητὸν μὲ τὴν «γάστραν», δι' δ ἰδ. γάστρα 1: Γάστρισα τρία ψουμιά ἀπ' τοῦ προυῖ. Κάποια γαστρίξ', εἶδα πούλν καπνὸ νὰ βγαίν'.

γαστρίκα ἡ, Πόντ. (Ὁφ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάστρα καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ίκα.

Μικρὰ «γάστρα», δι' δ ἰδ. γάστρα 6.

γαστρικὸς ἐπίθ. λόγ. σύνθη. γαστρική Κεφαλλ. Πελοπν. (Ἀνδρούς.) γλαστριτσή Σῦρ. γλαστρικά Πελοπν. (Γαργαλ.) Ἐξ ἀμαρτ. Βυζαντ. ἢ καὶ παλαιοτ. ἐπίθ. γαστρικός. Διὰ τοὺς τύπ. γλαστριτσή, γλαστρικά, πβ. γλάστρα.

1) Ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν γαστέρα (ἰδίᾳ ὡς ὅρος τῆς ἱατρικῆς) λόγ. σύνθη. : γαστρικός πυρετός - γαστρική δηλητηρίασις - γαστρικὸν ὕγρον. β) Τὸ θηλ. ὡς οὐσ. (κατὰ παράλειψιν τοῦ οὐσ. ἀρρώστια), ἢ πεπτικὴ διαταραχή, ἢ ἱατρικῶς καλουμένη «γαστρίτις» Κεφαλλ. Πελοπν. (Ἀνδρούς.) Σῦρ. : Τὸ 'πιασε γαστρική τὸ παιδί Ἀνδρούς. Μὴ δρωτε μοῦρες, παλιόπαιδα, θὰ σᾶς πιάσῃ γαστρική αὐτόθ. γ) Τὸ οὐδέτ. κατὰ πληθυντ. ὡς οὐσ. (κατὰ παράλειψιν τοῦ οὐσ. ἐνοχλήματα), ἢ νόσος γαστρίτις λόγ. σύνθη. καὶ δημῶδ. Πελοπν. (Γαργαλ.) Ὑποφέρει ἀπὸ γαστρικά λόγ. σύνθη. Εἶναι ἄρρωστος ἀπὸ γλαστρικά Γαργαλ.

γάστρινος ἐπίθ. Ἀμοργ. Ρόδ. Σχιν. ἱάστρινος Νάξ. (Ἀπύρανθ.) βάστρινος Ρόδ. γάστρενος Πόντ. (Ἰνέπ.) βάστρενος Ρόδ. Τῆλ. χάστρενος Σύμ. γλάστρενος Ἡράκλ.

Τὸ Βυζαντ. ἐπίθ. γάστρινος. Διὰ τὸν τύπ. χάστρενος πβ. γαστρί, διὰ δὲ τὸν τύπ. γλάστρενος, πβ. γλάστρα.

1) Γαστρένιος, δ ἰδ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἀμοργ. Ἡράκλ. Ρόδ. Σύμ. Σχιν. Τῆλ. : Τὸ γυφέλι εἶναι γάστρινον Ἀμοργ. Σχιν. Πρὸ καλὰ εἶ' δὰ ἱάστρινα θυμιάτα, βορεῖς καὶ βάνεις δγὸ - τρία καρβουνάκια μέσα Ἀπύρανθ. Ἡῦρα ἓνα βάστρινον ἀγγειοῦδάκι (δηλ. μικρὸν ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν ἀγγεῖον) Ρόδ. Γυφέλια γλάστρενα Ἡράκλ. βάστρενον ἀμούργι (ἀμούργι = ἀμόλγιον, δοχεῖον δι' ἄρμεγμα) Τῆλ. 2) Τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. (κατὰ παράλειψιν τοῦ οὐσ. σκεῦος), πῆλινον πλατύστομον καὶ στερεὸν ἀγγεῖον Πόντ. (Ἰνέπ.)

γάστρισμα τό, Ἡπ. (Ἑλλην.)

Ἐκ τοῦ ρ. γαστρίζω.

Ἡ ἐψησις ἄρτου ἢ φαγητοῦ διὰ τῆς «γάστρας», δι' δ ἰδ. γάστρα 1: Εἶχα γάστρισμα σήμερα.

γαστρίτης ὁ, ἀμάρτ. γαστρίτ'ς Στερελλ. (Ἀχυρ. κ.ά.) ἱαστρίτης Κύθηρ. — Λεξ. Δημητρ. ἐν λ. γαστέρα.

Κατὰ μετασχηματισμὸν ἐκ τοῦ συνων. λογ. ἱατρικοῦ ὅρου γαστρίτις, ἡ.

1) Ἐπὶ ἀνθρώπων, ἡ γαστραλγία, αἱ γαστρεντερικαὶ ἐνοχλήσεις Στερελλ. (Ἀχυρ. κ.ά.) — Λεξ. Δημητρ. ἐνθ' ἀν. : Ἔχου γαστρίτ' κι δὲ γάτ' νὰ φάου τίπουνα. Ἀχυρ. Μοῦ 'πι οὐ γιαιτρός πὼς ἔχου γαστρίτ' αὐτόθ. Συνών. γαστέρα 2.

β) Ἡ γαστραλγία ἱππων, ἡμιόνων καὶ βοῶν Κύθηρ. Συνών. στρόφος. Πβ. καὶ Ν. Πολίτ., Λαογρ. 1 (1909), 389.

γαστρίτσα ἡ, Ἀλόνν. Μεγίστ. Σκόπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάστρα διὰ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ίτσα.

Ἡ μικρὰ «γάστρα», δι' δ ἰδ. γάστρα 6 ἐνθ' ἀν.

γαστροβόλι τό, ἀμάρτ. ἱαστροβόλι Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάστρα ἢ γαστρί καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -βόλι.

1) Πλῆθος ἀπὸ «γάστρες», δι' δ ἰδ. γάστρα 6: Μωρή, εἶδα ἱαστροβόλι εἶν' ἐτοῦτο; Πότε τσ' ἐκάμετε τόσες γιάστρες; 2) Πλῆθος, σωρὸς ἀπὸ «γαστριά», δι' δ ἰδ. γαστρί 3: Μουρέ, μὰ εἶδα τό 'θελες τὸ ἱαστροβόλι ἐτοῦτο κ' ἐκουβάλεμες το μέσ' 'ς τὴν αὐλή;

γαστροθέμι τό, ἀμάρτ. ἱαστροθέμι Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάστρα ἢ γαστρί καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -θέμι.

Γαστροβόλι, δ ἰδ.

γαστροκουλλούρα ἡ, ἀμάρτ. γαστροκούλλουρα Στερελλ. (Ἀχυρ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γάστρα καὶ κουλλούρα. Διὰ τὴν μετακίνησιν τοῦ τόνου, βλ. Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 2, 167 κέξ.

Κουλλούρα ἄρτου ἐψηθεῖσα μὲ τὴν «γάστραν», δι' δ ἰδ. γάστρα 1: Ἐφαγα γαστροκούλλουρα μὲ τυρὶ κι 'φαρ' στήθ'κα.

γαστροκόπουπα ἡ, Κύθν. Σέριφ. Σίφν.

Ἐκ τῶν οὐσ. γάστρα καὶ κούπα.

Εἶδος κυάθου ἢ πινακίου πηλίνου ἄνευ ἐσωτερικῆς γανώσεως ἐνθ' ἀν. : Ἡπινα κρασί μὲ τὴ γαστροκόπουπα Σίφν. Πβ. γαστρί 1δ.

γαστρολόγος ὁ, ἀμάρτ. γαστρολόγους Ἡπ. (Χουλιαροχ. κ.ά.) Στερελλ. (Μέγα Χωρ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάστρα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -λόγος.

Ἡ εἰδικῶς κατασκευαζομένη ἐσοχή εἰς τὸν τοῖχον τοῦ μαγειρείου διὰ τὴν τοποθέτησιν τῆς «γάστρας», δι' δ ἰδ. γάστρα 1 ἐνθ' ἀν.

γαστροπήθωμα τό, ἀμάρτ. γαστροπήθουμα Ἡπ. (Ἑλλην.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γάστρα καὶ (ἀ)πήθωμα, δι' δ ἰδ. ἀπόθωμα.

Γαστρολόγος, δ ἰδ.

γαστροπούλο τό, ἀμάρτ. γαστρόπον Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάστρα καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -πούλο, δι' ἣν ἰδ. -πούλος.

Γαστρίτσα, δ ἰδ.

